

Kort juridisk information

Det finns inget som heter arresterad i Sverige. Om du är misstänkt för att ha begått ett brott kan du enligt 23 och 24 kap rättegångsbalken bli frihetsberövad på följande tre sätt:

Gripa

Om skäl för häktning finns, får polisen i brådskande fall gripa dig, 24 kap 7 § rättegångsbalken. Du kan inte vara gripen mer än 6 timmar. Är det av synnerlig vikt, kan du dock vara gripen i upp till 12 timmar, 23 kap 9 § rättegångsbalken. Är du under 15 år kan du vara gripen max 6 timmar, och du kan inte bli dömd i domstol.

Anhålla

Beslut fattas av åklagare. Du kan vara anhållen i max 3 dagar, sedan måste en domstol besluta om du ska häktas eller släppas. Är du anhållen har du oftast rätt att få en advokat som betalas av staten.

Häkta

Beslut fattas av domstol. Det finns ingen maxgräns på hur länge en person kan vara häktad. Beslut om häktning måste omprövas var 14:e dag av domstol. Häktningstiden ska inte överstiga längden på det eventuella fängelsestraffet. Du får bara vara häktad om domstolen bedömer att du kommer fly, begå fler brott, förstöra bevis eller försvåra förundersökningen. Har du inte svenskt medborgarskap är risken större att du blir häktad eftersom att domstolen kan bedöma din flyktrisk som större.

Förhör

Förhör hålls för att polisen vill samla information. Om du befinner dig på en plats där ett brott har begåtts kan polisen ta med dig till förhör, RB 23:8. Polisen antecknar allt som sägs och det kan användas under en ev. huvudförhandling. Tänk på att allt du säger påverkar andras situation och att allt som blir del i en förundersökning kan bli en allmän handling om åtal väcks. Den som förhör dig får inte hota dig eller t.ex. lova lägre straff om du berättar. Det är inte en polis som avgör ev. straff, det gör en domstol långt senare i processen. Du kan under ett förhör ha rätt till ett förhörsvittne, en person som sitter med som stöd under förhöret. Så länge personen inte påverkar utredningen kan vem som helst vara förhörsvittne, RB 23:10 § 5 st. Du har ingen skyldighet att svara på några frågor alls, och det är inte brottsligt att inte svara. Du har alltid rätt att svara t.ex. "Inga kommentarer".

Störande av allmän ordning

Du har enligt grundlagen rätt att bl.a. demonstrera, utöva mötes- och yttrandefrihet, men om aktiviteterna anses störa den allmänna ordningen (eller hotar att göra det) kan polisen ingripa på följande sätt:

Avvisa eller avlägsna: Om någon genom sitt uppträdande stör den allmänna ordningen eller utgör en omedelbar fara för denna, får en polisman, när det är nödvändigt för att ordningen skall kunna upprätthållas, avvisa eller avlägsna hen från visst område eller utrymme, PL 13 §.

Omhändertata: Är en åtgärd enligt ovan otillräcklig för att det avsedda resultatet skall uppnås, får personen tillfälligt omhändertatas. Polisen för bort dig från en plats, oftast till polisstationen. Du har alltid rätt att få veta varför du blir omhändertagen, PL 15 §. Vid omhändertagande enligt PL 13 § får du sitta frihetsberövad som mest 6 timmar, men du ska bli släppt direkt efter förhör, PL 16 § 2 st. Är du under 18 år ska du bli släppt till förälder eller annan lämplig vuxen PL 16 §. Du kan alltså bli omhändertagen för att du har stört den allmänna ordningen, men ytterligare påföljder (t.ex. åtal eller böter) kommer inte att bli aktuella om det bara är frågan om ett omhändertagande.

Detta gäller endast om störningen är pågående. Om störningen har slutat när polisen anländer, kan de inte göra något enligt ovan. Polisen kan vidare endast avvisa, avlägsna eller omhänderta dig om du personligen gör något för att störa den allmänna ordningen. Blott din närvaro är inte tillräcklig för polisen att få göra något enligt ovan - även om du är en för dem känd aktivist.

Short legal information

If the police suspect that you have committed a crime, they can:

Arrest ("gripa")

The decision to arrest someone is taken by the police in urgent cases, 24 kap 7 § rättegångsbalken/The Swedish code of Judicial Council (RB). You can be arrested 12 hours maximum, 23 kap 9 § RB.

Detain ("anhålla")

You can be detained while the court decides to take you to custody or not. The decision to detain someone is taken by the prosecutor. At 12 pm the third day after you have been detained for 3 days, the court must decide whether to take you to custody or not. If you are detained, in most cases you have the right to a lawyer paid by the state. Historically XR-activists have not been put in detention for ordinary road blockades, but rather if there has been violence, or for illegal entry to airports. You have the right to demand an attorney if you are detained.

Taken to custody ("häktad")

This is decided by the court. The decision is reviewed every 14 days and should not exceed the possible length of any prison sentence. You can be taken to custody on three grounds: if the prosecutor thinks that (1) you will commit further crimes, (2) destroy evidence or obstruct the investigation or (3) escape. If you are not a Swedish citizen, you may be at greater risk of being taken to custody, as you may be presumed to be a greater flight risk. As far as we know, no XR-activist in Sweden has been taken into custody for peaceful civil disobedience. You have the right to demand an attorney if you are taken into custody.

Interrogation

If you are in a place where a crime has been committed, the police can take you in for interrogation which is held near the crime scene, 23 kap 8 § RB. Interrogations are held because the police want to gather information. You always have the right to answer "No comment". If you want to avoid being convicted, you have nothing to gain by saying anything in the interrogation. Talk only to your lawyer. During an interrogation, your identity will be investigated but you are under no obligation to give it.

Disturbing of the general public order

The fundamental laws in Sweden protect our democracy. According to chapter 2 of the Instrument of Government (regeringsformen), you have the right to demonstrate and exercise freedom of speech, assembly, information etc. If the activities are considered to disrupt the public order, or are considered to be a threat to it, the police can intervene in the following ways towards an individual.

Force to leave or removal

The police can order you to leave a certain area or space, if this is necessary to maintain the general public order, 13 § Polislagen/The Police Act (PL). Force to leave is an order to leave, whilst removal is when the police remove you with force, either by foot or by car, briefly and for a short distance.

Temporary custody

If it's not enough to force a person to leave or remove that person, you can be taken into temporary custody at the police station, 13 § 2 paragraph PL. You have the right to be released immediately after the interrogation. You can be taken into temporary custody for a maximum of six hours, starting from the time you were taken by the police or security guard. This is not applicable to people under 15 years.

For this to be applicable, the disruption must be ongoing. If the disruption stopped when the police arrive, they cannot do anything related to the above. The police can only force you to leave, remove you or take you into custody if you personally have disturbed the public order in a concrete way. Your presence only is not enough for the police to intervene - even if you are a known activist.

Recommendations for dealing with the police

- Behave in a polite and respectful manner
- Choose how much you want to talk to the police but never talk about anyone else in the movement
- The general recommendation is to talk as little as possible to the police.
- If the police approach you during an action and you don't want to talk to them, ask the police to approach the police contact (one of the activists who has chosen to be in charge of contact with the police)
- Never admit to a crime. You can say that you heard the police call for you to leave but you chose to stay. You can argue with emergency law: you are doing this because this is important and that society needs to address this now, that it is morally right to protest and to stop the on-going destruction of the planet
- If the police want to remove you from the place, you can choose whether you go by yourself, are taken away sitting or lying down, or whether the police have to drag you away. This happens without us actively resisting. So we relax our bodies when the police take you by force, or leave by ourselves. Don't try to resist by holding on to something or actively pulling away from the police - this will be seen as "active resistance" and it can result in the police using violence to remove you